

Redd Barna

1946–2006 60 år

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
Saksnr.:	Dok.nr.
200605100	30
Avhørskode:	Dato:
531.12	19/2-07
Avd.:	Saksbeh.:
INN / PRE	
U.off.:	

Vår ref. #74296/1
Deres ref. 200605100-/KKL

Dato 14.02.2007

Høring – Endring i utlendingsforskriften – Oppholdstillatelse når det foreligger praktiske hindringer for retur

Redd Barna viser til høringsbrev av 3. januar i år vedgjørende forslag om endring i utlendingsforskriften og forslaget om oppholdstillatelse når det foreligger praktiske hindringer for retur. Vi takker for denne muligheten for å komme med våre vurderinger og kommentarer.

Redd Barna er en rettighetsorganisasjon som kjemper for barns rettigheter og for at alle barn skal leve et verdig liv. Redd Barnas verdier bygger på FNs konvensjon om barnets rettigheter og menneskerettighetserklæringen.

Positive til forslagets intensjon om bedre ivaretakelse av ureturnerbare asylsøkere

Redd Barna er positive til at Departementet nå kommer med forslag til endring i utlendingsforskriften angående oppholdstillatelse når det foreligger praktiske hindringer for retur. Vi støtter strategien med å etablere gode, varige løsninger som gjør at man ikke trenger midlertidige akuttordninger. Høringsnotatet berører blant annet barn som har ventet lenge på en avklaring på asylsøknaden og har dermed bodd lenge på asylmottak. Redd Barna har lenge vært bekymret for barn som blir boende i asylmottak i flere år, med den betydelige og vedvarende usikkerhet dette medfører.

Vi viser også til Redd Barnas høringsuttalelse i forbindelse med forslag om opphevelse av utlendingsloven § 38 c og ny bestemmelse i utlendingsforskriften om sterkere vektlegging av barns tilknytning til riket, brev sendt Arbeids- og inkluderingsdepartementet 12. desember 2006.

Streng tolkning av vilkår som må foreligge for å gi oppholdstillatelse

Departementet foreslår ”en ny § 21 b i utlendingsforskriften, som åpner for at utlendinger som har fått endelig avslag på søknad om asyl, kan få arbeids-/oppholdstillatelse i medhold av utlendingsloven § 8 annet ledd, dersom retur ikke er gjennomført innen tre år fra saksopprettelse og det heller ikke er utsikter til retur”. Det stilles imidlertid krav om at asylsøkeren har medvirket til å avklare sin identitet og selv bidratt til å muliggjøre en retur. Når det gjelder situasjoner der det ikke samarbeides om retur plikter asylsøkeren som har fått endelig avslag på sin søknad om å forlate landet innen den utreisefristen utlendingsmyndighetene setter. Det må heller ikke foreligge vedtak om utvisning. Og en oppholdstillatelse skal som hovedregel ikke gis før det har gått ett år etter endelig avslag i asylsaken.

Generelt er Redd Barna skeptiske til at det legges opp en svært streng tolkning av hvilke vilkår som må foreligge for at oppholdstillatelse kan gis etter den foreslalte forskriftsbestemmelsen, ny § 21 b. En slik bestemmelse med så strenge vilkår vil antakelig kunne anvendes kun i svært få tilfeller.

Forslaget legger opp til en åpning for opphold for asylsøkere dersom retur ikke er gjennomført innen tre år fra saksopprettelse, og det skal ikke gis en slik tillatelse før det er gått ett år etter endelig avslag i asylsaken. Dette er lang tid for et barn. Å bo store deler av barndommen på et asylmottak er etter Redd Barnas mening svært uheldig for barns utvikling. I saker som omhandler barnefamilier, der retur til hjemlandet ikke er mulig, er det vår klare vurdering at det må innvilges opphold av hensyn til barnets beste.

Foreldres samarbeidsvilje

Redd Barna er glade for at departementet ser at det i noen situasjoner kan foreligge hensyn som tilsier at oppholdstillatelse likevel bør gis, selv om asylsøkeren ikke oppfyller de kravene til samarbeid som stilles i bestemmelsen som foreslås. At foreldrenes eventuelle mangel på samarbeid i forhold til å muliggjøre en retur, avklare identitet osv vil være ett av flere moment i helhetsvurderingen. Og at andre hensyn som barns tilknytning til riket eller helsemessige forhold kan føre til at tillatelse etter utlendingsloven § 8 annet ledd likevel innvilges for barnet og foreldrene.

Redd Barna mener at prinsippet om barn som selvstendig rettsobjekt med selvstendige rettigheter, nødvendiggjør en avklaring av om barnevurderingen kan settes til side, dersom barnets foresatte har handlet i strid med gyldige vedtak og forventninger om god samarbeidsvilje. Sakene skal bli vurdert ut fra barnets beste og ikke ut fra foreldrenes atferd. Barn skal ikke lide for foreldres manglende samarbeidsevne eller vilje.

Hva med andre særlige hensyn?

I situasjoner der det kan foreligge hensyn som tilsier at tillatelse likevel bør gis etter utlendingsloven § 8 annet ledd, selv om asylsøkeren ikke oppfyller kravene til samarbeid som stilles i den foreslalte bestemmelsen, viser Departementet til ny forskriftsbestemmelse om sterkere vektlegging av barns tilknytning til riket, forslaget om ny § 25 a. I følge Departementet skal samme person kunne vurderes etter begge disse nye forskriftsbestemmelsene – om sterkere vektlegging av barns tilknytning til riket og om oppholdstillatelse når det foreligger praktiske hindringer for retur. Redd Barna savner imidlertid en redegjørelse av andre særlige hensyn som vil kunne bli tillagt vekt i vurderingen. Vurderingen av andre særlige hensyn, som for eksempel helsemessige hensyn, kommer ikke godt nok frem i de nye forslagene.

Med vennlig hilsen
Rødd Barna

Marianne Borgen
Marianne Borgen
Leder Norgesprogrammet

Thale Skybak
Thale Skybak
Rådgiver Norgesprogrammet